

N:o 741.

Till Å l a n d s L a n d s t i n g.

I enlighet med stadgandet i landstingsordningens § 43 mom. 2 har landstingets Herr Talman till undertecknad överstyrt ett av landstingsmännen Johan Lönroth och Viktor Arvidsson den 11 innevarande mars inlämnat spörsmål.

I spörsmålet, som utdelats i landstinget, och sålunda till sin ordalydelse är känt, framställs efter motivering till undertecknads besvarande följande tvenne frågor:

- 1). Huru har lagen om dyrortstillägg kunnat feltolkas, och vilket är den absolut rätta tolkningen av lagen?
- 2). I vilken form har sjuksköterskorna på en avdelning, där ej alla sjuksköterskevakanser är besatta, erhållit ersättning för att arbete och ansvar lagts tyngre på dem?

I lagen den 17 juli 1943 om avlöning i landskapsförvaltningen underlydande tjänster och befattningar uti landskapet Åland (17/43) stadgas i § 2 mom. 3 såsom stadgandet oförändrat lyder i landskapslagen den 1 dec. 1951 (12/52): "Till innehavare av tjänst eller befattning, vars verksamhet är förlagd till ort, som enligt det officiella levnadskostnadsindexet är förhållandevis dyr, kan enligt vad därom i riket är stadgat inom gränserna för landskapets utgiftsstat erläggas dyrortstillägg såsom tillskott till den ordinarie avlöningen."

Såväl lagstadgandets ordalydelse som all juridisk tolkning, som landskapsstyrelsen haft tillgänglig, klargör bestämt och entydigt verksamhetsortens dyrortsklassificering såsom avgörande för frågan om dyrortstillägg skall beviljas eller ej.

Huru lagen tidigare kunnat tolkas så, att dyrortstillägg erlagts till dem, som bott i Mariehamn, kan jag självfallet inte med bestämdhet uttala mig om. Vid en jämförelse av det anförda momentet med samma paragrafs sjätte moment kan jag likväl komma till följande antagliga och även acceptabla förklaring. I nämnda § 2 mom. 6 stadgas nämligen: "Omfattar tjänstgöringsorten visst distrikt, bestämmes dyrortstillägget enligt den ort, där innehavaren av tjänst eller befattning är stadig-

-2-

varande bosatt." Landskapet Åland utgör såväl med hänsyn till Central-sjukhuset som till Sanatoriet och Tuberkulosbyrån ett distrikt. Det torde vara allmänt känt att under den första tiden all personal inte kunde beredas bostad inom sjukhuskomplexet, utan sjukhuset nödgades upphyra bostadsrum i föreningen Folkhälsans hus i Mariehamn. Det synes mig sannolikt, att man då med hänsyn till faktiska förhållanden och med välvillig tolkning av sistnämnda lagstadgande tillerkände dem, som nödgades bo i Mariehamn, dyrortstillägg.

Frageställarna har i sitt spörsmål även berört den omständigheten att alla vakanser på varje avdelning inte alltid kunnat besättas med för resp. befattning fullt kompetent personal. Att så har varit fallet är självfallet att beklaga men knappast än så länge att göra något åt. Sjukhusets medicinska ledning, som nödgas se till att arbetet vid sjukhuset skall fortgå på bästa sätt och som ansvarar för patienternas skötsel och vård, anser det vara bättre, om obesatta vakanser, där ingen kompetent sökande anmält sig, i stället för att lämnas helt obesatta, fyllas på det sätt möjligheterna tillåta. Att en sjuksköterska på en avdelning skulle erhålla ekonomisk ersättning för att en annan på avdelningen icke innehar full formell kompetens verkar närmast absurt. Sjuksköterskorna i samtliga befattningar med undantag för översköterska erhåller ju dock övertids- m.fl. ersättningar, vilket tillkommer ytterst få innehavare av tjänst eller befattning inom landskapsförvaltningen. I sammanhanget kan dessutom ifrågasättas, huruvida frågeställarna äro fullt kompetenta att kategoriskt avgöra huru många assistentsköterskor kirurgiska avdelningen bör hava.

Med hänvisning till ovanstående ber undertecknad att på de i spörsmålet framställda frågorna till landstinget vördsamt få överlämna följande svar:

- 1). Vilka motiv, som varit vägledande vid tidigare tolkning av lagen om dyrortstillägg, kan jag icke uttala mig om.

Det kan väl ej heller begäras än mindre fordras, att undertecknad skulle avgöra och uttala den "absolut rätta tolkningen av lagen."

Med hänsyn till lagens klara stadgande och med stöd av tillgängliga juridiska kommentarer anser jag likväl, att nuvarande tillämpning är juridiskt hållbar och oantastlig samt dessutom ofrånkomlig.

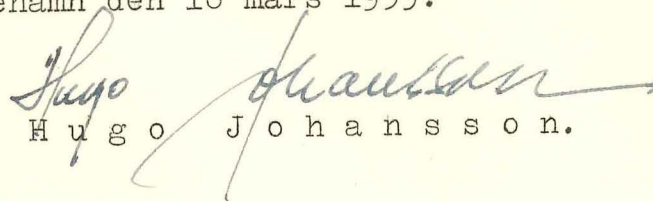
- 2). Enligt min uppfattning bör varje sjuksköterska

-3-

på en avdelning, oberoende av om alla vakanser
på avdelningen är besatta eller ej, erhålla
ersättning i enlighet med lag och gällande
normer för övertids- och andra ersättningar.

Mariehamn den 18 mars 1959.

Lantråd

H u g o J o h a n s s o n.